

KIHAGYHATATLAN! – RUBIN MÁRTA: SZIKRATÁNC

(Gramofon könyvek, 2026)

„Minden könyv hozzánk tesz valamit” – bő évtizede olvasható úton-útfélen a Libri jelmondata, amelynek igazságához kétség nem fér. Olyan könyv viszont kevés van, amely nemcsak „hozzátesz”, hanem – hangzatosan szólva – „egy világgal ajándékoz meg”. És hogy ne tűnjék szentimentálisnak, pontosítsuk rögtön: saját világunkkal. Annak is a közelmúltjával, amelynek kisebb-nagyobb részét az olvasók is megélték – a fiatal(abb) generációk számára pedig inspiráció, hogy táguló koncentrikus körökben kezdjenek érdeklődni saját családtörténetük iránt (is).

Életem meséi – olvasható a címlapon, és ehhez érdemes rögtön hozzáolvasni a borító hátoldalának vallomásos ajánlását: „Zongorista vagyok, nem regényíró, de az életemben volt annyi szín és fordulat, hogy érdemes elmesélnem. A történeteknek, gondolatoknak és érzéseknek ez a szeszélyes füziére nem önéletrajz, az került bele, ami írásra ösztökélt – és csak remélhetem, hogy olvasóimat megérinti majd az én világom, ahogy korábban a zeném”.

Rubin Márta (*1948) zongoraművész, zeneakadémiai mestertanár, aki pedagógusként is jelentős életművet mondhat a magáénak. Ezzel a jelentőségében életrajzi írásokon messze túlmutató kötetével óhatatlanul is korunk jellegzetes forma-igényét elégíti ki, a töredékekből (jó esetben) összeálló nagyformát. Szeszélyes füziének nevezi, de érdemes az alkotórészek minőségére is felhívni a figyelmet: valamennyi gyöngyszem értékes, némelyik a színével, másik a sugárzásával vonzza magára a figyelmet. Tehát nem „torzók”, hanem önmagukban megálló, megformált „töredékek” (zeneművek címéből is mellékelhetnénk ide listát!), amelyek értelmezhetőek akár „abbahagyott

bekezdéseknek” is (hogy Láng István egyik zenekari darabjának címére is utaljak) – külön értéküket pedig az adja, hogy önmagukban nem csupán kompakt-zárt egészeket alkotnak, hanem önálló életre kel(het)nek az olvasóban.

Az olvasnivaló egészét áthatja a zeneiség. A mesélés, amely szépséges történeteket varázsol elénk, mindig atmoszférát teremt, önkéntelenül is élvezzük „formáját” s terjedelmét, amelyet mindig jókor zár az „itt a vége...” formula. Közben pedig figyelmeztetés nélkül is tudjuk: „nem mese ez”... Szobrászatilag is tökéletes, ahogyan az élet-nyersanyagból ideális formák jelennek meg, és főként, hogy valamennyi „töredék” elhitető erővel sugározza, hogy valóban megosztásra kívánczozott. Élmények, tapasztalatok sorjáznak, amelyek mind hozzájárultak Rubin Márta emberi és művészi-tanári kiteljesedéséhez. Humánus hatja át a könyvet, s megtisztelő a bizalom, amellyel a szerző beavat élete sorsfordító mozzanataiba.

Apropó, szerző! Rubin Márta nem említi olvasmány-élményeit – pedig bizonyára voltak; másként ugyan honnét származna az a gazdag szókincs, amellyel virtuóz módon bánik? Tűpontos hangulati értékkel adagolja a jelzőket, amelyeknek súlya-jelentősége van, amikor objektív leírásokban szerepelnek – és pontosan tájékoztatnak az érzelmek térképén is.

Az ismerős helyszínek (Zeneakadémia), a felidézett szereplők (tanárok, diáktársak, akik jelentős része napjaink koncertéletéből ismerős) sajátos otthonosság-érzetet keltenek az olvasóban, akiben a múlt homályából emlékmorzsák gurulnak elő. Hasonló (vagy épp ellentétes) szereplés- és vizsgaélmények jutnak eszünkbe, tanár-diák kapcsolatok epizódjai, megannyi apró sikerélmény – és időbeli távlatból még az egykor kudarcélményként megélt mozzanatok is mosolyt fakasztanak. Néhány „szereplőnek” monogram jutott a könyvben – mondhatni, tapintatból. És ha az olvasónak sikerül beazonosítani a személyt, bónusz-sikerélményhez jut.

Rubin Márta életében szervesen összekapcsolódott a zongorázás és a tanítás. A hangszeres előadó (szólista és kamaramuzsikus) a zeneértés interpretálójaként hivatásának tekintette értő muzsikusként nevelését. Nem véletlen, hogy az egykori növendékekből később muzsikus-partnerek lehettek – közülük többen eljöttek a könyvbemutatóra is...

Érzékenység a billentésben, intellektus a formálásban: mindez kamatozott a könyv megírásánál. És az az empátia is, amely nyelvi határokat nem ismerve hozott eredményeket külföldi tanításai idején. Nyitottság az új élmények-

tapasztalatok befogadására és fáradhatatlan energia a tudás, a tanulságok megosztására – ezek birtokában nem volt szükség „útkeresésre”, csak követni kellett a láthatatlanul kirajzolódó pálya-vonalakat, amelyek egyike sem vezetett zsákutcába.

Maradandó értékek és tanulságok megörökítését köszönhetjük a Gramofon Könyvek sorozat új kötetének.

Fittler Katalin

**

Meghívó

A szerző és a Gramofon Könyvek kiadó szeretettel meghívja Önt és kedves családtagjait

RUBIN MÁRTA: SZIKRATÁNC – Életem meséi
című könyvének bemutatójára

Időpont: 2026. június 4. csütörtök 17 óra

Helyszín: Bösze Ádám Zenei Antikváriuma
(1077 Budapest, Király utca 77., bejárat a Csengery utca felől)

A könyvet bemutatja: Wolf Péter zeneszerző

A találkozás reményében, baráti üdvözléssel:

Rubin Márta
zongoraművész,
a kötet szerzője

Dr. Retkes Attila
zenetörténész,
felelős kiadó

A könyvbemutató videója:

https://youtu.be/_h_NVVQ2kmY?feature=shared (51:50)

**

TALÁLKOZOM AZ OLVASÓMMAL

Állok a pultnál, előttem a könyvem példányai, amikért bejöttem a kiadómhoz, amikor megjelenik mellettem egy lelkes hölgy. A „Szikratánc”-ért jött, és már előre boldogan mosolyog, amiért hamarosan kézbeveheti. A lányok találnak is egy kötetet, de az valaki másnak van odakészítve. De ő lelevelezte ezt a kiadóval, hogy szerda délután jöhet, lesznek itt példányok! (Utóbb kiderült, hogy voltak is...) A lányok igen segítőkészek, előhúznak egy sötét borítós könyvet, hogy esetleg ezért jött? A hölgy odapillant, hökkent elutasítással rázza

a fejét, majd az előttem sugárzó könyvekre pillantva felderül, és megismétli, hogy ő a Szikratáncért jött. Hangjában sóvárgás, már-már mohó birtoklási vágy.

Nem tehetek mást, felajánlok egyet az én példányaimból, sőt, akkor már dedikálom is. A hölgy rám néz, szemében hála és csodálat „A szerző!” — én visszamosolygok rá, és „Kinek dedikáljam?” Kiderül, hogy ezt az édesanyjának viszi, ő fedezte fel, és nagyon vágyik rá. "Persze én is elolvasom!" tört ki belőle újra a lelkesedés.

Amikor a dedikált könyvet magához szorítva távozik, előnt az öröm, hogy íme, találkoztam egy ismeretlennel, akit megszólított a könyvem. Nem barát, nem régi ismerős, akit érdekel, végül mi is történt velem, s aki az én ismeretemben sejti, hogy amit kiadok a kezemből, az olvasható lesz. Nem, az Olvasómmal találkoztam, aki meglátja a könyvet, és érte nyúl.

Elengedhetem a könyvem kezét, felnőtt, önálló életet kezdett. És a bennünk testet öltött isteni szikra tovább táncol.

2026. június 17.

Rubin Márta

**

Rubin Márta: Szikratánc (Gramofon Könyvek, 2026 május) Két részlet a könyvből: 1. Előhang; 2. Megélni a pillanatot („Hol van a boldogság mostanában...”)
(Parlando 2026/3.)